



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 390/2017-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Júliusom Jánošíkom, Klincová 35, Bratislava, pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 25 Cb 303/2009-752 zo 4. júna 2013, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Cob 270/2013-865, 2 Cob 243/2014 z 2. júna 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Obdo 55/2016 z 24. januára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 12. mája 2017 e-mailom a 16. mája 2017 poštou sa obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 Cb 303/2009-752 zo 4. júna 2013, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Cob 270/2013-865, 2 Cob 243/2014 z 2. júna 2015 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Obdo 55/2016 z 24. januára 2017 a ktorým by napadnutý rozsudok okresného súdu a napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil, vec im vrátil na ďalšie konanie a okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľka zároveň požiadala, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého rozsudku okresného súdu a napadnutého rozsudku krajského súdu.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že predmetom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 25 Cb 303/2009 bolo rozhodovanie o návrhu obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorým sa ako právna nástupkyňa obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorá bola projektantkou stavieb (ďalej len „navrhovateľka“, resp. „pôvodná navrhovateľka“), domáhala proti sťažovateľke ako objednávateľke a stavebníčke zaplataenia sumy 138 308,37 € s príslušenstvom z titulu „*neuhradenia ceny za zhotovenie diela*“ v zmysle inominátnych zmlúv uzavretých nimi 7. februára 2005 a 10. mája 2005, na základe ktorých jej vystavila a riadne doručila aj faktúry. Sťažovateľka sa v konaní bránila tým, že „*projektová dokumentácia bola vyhotovená relatívne dobre, avšak vyskytli sa tam následne pri realizovaní stavby nové vady*“, ktoré boli priebežne riešené, avšak po postúpení pohľadávky rokovania o nich stroskotali. Z uvedeného dôvodu listom z 9. februára 2009 oznámila pôvodnej navrhovateľke započítanie svojich pohľadávok v celkovej sume 154 596,22 € pre „*chyby v projektovej dokumentácii..., chyby vo výkaze výmer..., nepovolená fasádna zmena*“. Po vykonaní dokazovania výsluchmi právnych zástupcov účastníkov konania, ako aj viacerými listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah súdneho spisu

okresný súd napadnutým rozsudkom zaviazal sťažovateľku zaplatiť navrhovateľke dlžnú sumu s príslušenstvom, trovy konania a trovy právneho zastúpenia navrhovateľky do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že vzhľadom na skutočnosť, že sťažovateľka v tomto konaní nenamietala nesprávne účtovanú cenu diela ani jednotlivé faktúry, na základne ktorých bola povinná cenu diela zaplatiť, podstatou sa stalo zodpovedanie otázky, či započítanie pohľadávky sťažovateľkou bolo vykonané platne, čím by došlo k zániku pohľadávky navrhovateľky. V tejto súvislosti okresný súd dospel k záveru, že uplatňovaný nárok navrhovateľky je skutkovo i právne opodstatnený, pretože „*medzi účastníkmi konania došlo k platnému uzavretiu zmlúv o dielo v zmysle § 536 a nasl. Obch. zák., aj keď boli účastníkmi pomenované ako inomínátne zmluvy. Cenu diela navrhovateľ vyúčtoval faktúrami, ktoré odporca neuhradil, nakoľko si voči nim započítal svoj nárok na náhradu škody spôsobenej vadným zhotovením diela. Písomne zachytený prejav odporcu na liste zo dňa 9. 2. 2009 – Oznámenie a jednostranný zápočet pohľadávok a dlhov, posudzujúc ho podľa jeho obsahu a vôle konajúcej osoby, má charakter písomného uznania konkrétneho záväzku. Prejavená vôľa odporcu započítať svoju pohľadávku voči pohľadávke navrhovateľa stačí na to, aby bol úkon akceptácie pohľadávky navrhovateľa vykonaný odporcom platný, pretože z neho vyplýva vôľa a úmysel odporcu uznať pohľadávku navrhovateľa, avšak túto nezaplatiť, ale spôsobiť jej zánik inak... Za vadu je v súlade s ustanovením § 560 ods. 4 a § 420 ods. 1 Obch. zák. nutné považovať aj to, ak nebolo dielo zhotovené dojednaným spôsobom. Odporca ako objednávateľ je ale povinný vady bezodkladne notifikovať (§ 562 Obch. zák.) a vykonať voľbu svojich nárokov upravenou v ustanovení § 564 Obch. zák., ktoré odkazuje na ustanovenie § 436 až 441 Obch. zák. vymedzujúce práva kupujúceho z väd tovaru. Odporca v konaní nepreukázal, že takýmto spôsobom postupoval, t. j. vady riadne reklamoval a oznámil voľbu nároku. Okrem toho odporca ako objednávateľ nemôže požadovať ako náhradu škody to, čo mohol získať z vadného plnenia (dodanie nového projektu bez väd, opravenie chýb pôvodného projektu, zľava z ceny). Započítanie pohľadávky odporcu tak súd vyhodnotil ako neplatné a k zániku žalovanej pohľadávky navrhovateľa tak nedošlo.“*

3. Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom poukázala na to, že zaplatenie faktúr odmietla a faktúry pôvodnej navrhovateľke vrátila pre

neexistenciu fakturačného práva podľa čl. 4 ods. 3 inominátnych zmlúv, avšak okresný súd tieto zmluvy nesprávne posúdil ako zmluvy o dielo. Podľa jej názoru okresný súd „nerozlišuje medzi vadou dodaného projektu a následkom tejto vady – vzniku potreby naviac prác, vynaloženie viac ako plánovaných peňažných prostriedkov a pod.“, preto nesúhlasí ani s jeho záverom, že si voči pôvodnej navrhovateľke mala uplatniť nároky z väd diela a nie nárok na náhradu škody v zmysle čl. 6 inominátnych zmlúv. Sťažovateľka spochybnila aj priznanie úroku z omeškania z jednotlivých súm okresným súdom, jeho výšku a dátumy, od ktorých sa počíta, pretože je presvedčená, že deň splatnosti tej-ktorej sumy nemožno s istotou určiť. Taktiež spochybnila okresným súdom určenú trojdňovú lehotu na plnenie, čo považuje za „neobvyklé a najmä nesplniteľné“.

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa v tom čase účinného § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) potvrdil. V relevantnej časti odôvodnenia uvedeného rozhodnutia pritom konštatoval, že vyjadrenia odporkyne považuje za rozporné a nedôveryhodné, pretože ak by pohľadávku navrhovateľky považovala za neoprávnenú a nedôvodnú, nezapočítala by voči nej svoju vlastnú pohľadávku, o ktorej bola presvedčená, že je oprávnená. Podľa názoru krajského súdu okresný súd správne posúdil inominátne zmluvy ako zmluvy o dielo, čo vyplýva priamo z čl. 2 týchto zmlúv, kde sa vyslovene uvádza, že zmluvné strany uzatvárajú zmluvu o dielo, ako aj z ostatného obsahu týchto zmlúv. Články 6 týchto zmlúv zároveň žiadnym spôsobom nevyklúčujú ustanovenia týkajúce sa väd diela a právnu úpravu danú § 440 ods. 2 Obchodného zákonníka, ktoré sú síce dispozitívne, teda zmluvné strany sa od nich podľa § 263 Obchodného zákonníka môžu odchýliť alebo ich môžu vylúčiť, ale keďže to neurobili, sú pre nich záväzné. Nedôvodné je aj spochybňovanie priznania úroku z omeškania z jednotlivých súm zo strany odporkyne, keďže deň splatnosti tej-ktorej sumy možno jednoznačne určiť z predložených faktúr, podľa čoho boli priznané úroky z omeškania aj vo výroku rozsudku okresného súdu. Ani určenie trojdňovej lehoty na plnenie nie je nič neobvyklé, dokonca vyplýva priamo zo zákona, preto nie je dôvod na určenie dlhšej lehoty súdom.

5. Dovolanie sťažovateľky podľa § 237 písm. f) OSP (doručené okresnému súdu 11. augusta 2015), v ktorom vzniesla výhrady proti hmotnoprávnemu posúdeniu danej veci okresným súdom a krajským súdom, ako aj proti nedostatočne vykonanému dokazovaniu, ktoré vyústilo do vydania nepreskúmateľných a nezrozumiteľných rozhodnutí týchto súdov, najvyšší súd vychádzajúc z právnej úpravy prípustnosti tohto opravného prostriedku účinnej do 30. júna 2016 *odmietol ako procesne neprípustné, pretože nezistil „nesprávny procesný postup v napadnutom rozhodnutí, ktorý by znemožnil odporcovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva, a tým by došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces. Odporca toto jeho tvrdenie nepreukázal.“*

6. S uvedenými závermi všeobecných súdov sťažovateľka nesúhlasí, a hoci si je vedomá, že *„predmetom konania o ústavnej sťažnosti nie je riešenie skutkových a právnych otázok veci prejednaných a rozhodnutých inými súdmi“*, opakujúc identické argumenty, ktoré uplatnila v konaniach pred všeobecnými súdmi, v sťažnosti namieta porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd opätovne dôvodiac, že jej *„znemožnili uplatnenie procesných a hmotných práv, ktoré by inak – ako strana konania mohla pred súdom uplatniť“*. Sťažovateľka zároveň tvrdí, že všeobecné súdy sa nezaoberali jej argumentmi, ktoré boli pre rozhodnutie vo veci samej podstatné, preto ich rozhodnutia považuje za svojvoľné a nedostatočne odôvodnené, *„namierené veci nej a posudzované neobjektívne a ústavne nekonformne“*.

II.

7. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd (každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy

alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

8. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody

(m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že na preskúmanie napadnutého rozsudku okresného súdu bol v prvom rade príslušný krajský súd ako súd druhostupňový, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu bezprostredne preskúmavať rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto veci, preto sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie (podobne IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, III. ÚS 290/06, III. ÚS 288/07, III. ÚS 208/08, III. ÚS 72/09 a iné).

11. Vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému rozsudku krajského súdu vychádzal ústavný súd v zmysle rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika (sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) z právoplatnosti uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Obdo 55/2016 z 24. januára 2017, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, a preto dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde považoval v jej prípade za zachovanú.

12. V rámci predbežného prerokovania tejto časti sťažnosti však ústavný súd so zreteľom na sťažovateľkou uplatnenú argumentáciu (bod 3) dospel k názoru, že nie je opodstatnená.

13. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Konceptia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv

a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

14. Po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu (bod 4) ústavný súd dospel k názoru, že obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, vychádzajúcich a nadväzujúcich na prvostupňové konanie (bod 2), pričom nezistil, že by tieto závery krajského súdu vzhľadom na jeho právomoci (kompetencie) v odvolacom konaní boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku sa ústavný súd presvedčil, že krajský súd sa odvolacími námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

15. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky týkajúcej sa dokazovania vykonaného všeobecnými súdmi ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že pri preskúmaní ústavnosti rozhodnutí vydaných vo všeobecnom súdnictve nevykonáva dokazovanie, nepreukazuje skutkové okolnosti prípadu tak ako všeobecný súd, lebo ústavný súd je súdom práva, a nie faktov. Ústavnému súdu v zmysle jeho ustálenej judikatúry zásadne neprislúcha hodnotiť ani prednesy či vyjadrenia fyzických osôb a právnických osôb, výsluchy strán, výsluchy svedkov, znalecké dokazovanie, predložené listiny a iné dôkazy, resp. ich dostatočnosť pre rozhodnutie všeobecného súdu vo veci samej. Takýto postup ústavného súdu by bol nielen v príkrom rozpore s právomocami ústavného súdu, ale popieral by základné zásady ústnosti a bezprostrednosti súdneho konania, ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie materiálnej pravdy (III. ÚS 507/2012, IV. ÚS 19/2012). Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie vyplývajúce najmä z čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenia dôkazov všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011).

16. Pod právom na spravodlivý súdny proces vo vzťahu k vykonávaniu dokazovania preto treba rozumieť, že účastníkovi konania musí byť poskytnutá možnosť podieľať sa zákonom ustanoveným spôsobom na dokazovaní, čo znamená dôkazy navrhovať, byť prítomný na vykonávaní dokazovania (§ 122 ods. 1 OSP) vrátane práva klásť účastníkom otázky (§ 126 ods. 3 OSP) a k navrhovaným a už vykonávaným dôkazom sa vyjadrovať (§ 123 a § 129 ods. OSP; m. m. III. ÚS 60/04). Do obsahu tohto práva však nepatrí právo účastníka konania (dotknutej osoby) vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (m. m. I. ÚS 97/97), ani domáhať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Právo na súdnu ochranu nemôže byť porušené tým, že všeobecný súd vysloví svoj právny názor, rozhodne na jeho základe a svoje rozhodnutie náležite odôvodní (II. ÚS 77/06). Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného

súdu nahradit' právny názor všeobecného súdu svojím vlastným (I. ÚS 313/2010, II. ÚS 134/09, III. ÚS 127/2012).

17. Keďže v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

18. Ako bolo uvedené, právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom vrátane dovolacích konaní. Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho. Posúdenie tejto otázky je teda vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016), resp. Civilného sporového poriadku (účinného od 1. júla 2016, ďalej aj „CSP“), ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy majú ustanovovať podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu vyplývajúceho z čl. 46 ods. 1 ústavy, v konečnom dôsledku nemôže viesť k záveru o porušení označeného práva sťažovateľky. Pre neprípustnosť dovolania najvyšší súd ani nemá právomoc preskúmať dôvodnosť dovolania z hľadiska dovolateľom namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci. Súčasťou práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy preto nie je povinnosť dovolacieho súdu akceptovať dôvody prípustnosti opravného prostriedku uvádzané sťažovateľkou, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie označeného základného práva. V opačnom prípade by totiž dovolací súd stratil možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti, alebo neprípustnosti podaného opravného prostriedku vôbec boli naplnené.

19. Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade sa najvyšší súd neodmietol zaoberať opravným prostriedkom sťažovateľky, ktorým napadla rozsudok odvolacieho súdu, jej dovolanie riadne preskúmal so zreteľom na ňou uplatnený dovolací dôvod podľa § 237 písm. f) OSP, ktorý však nezistil, preto následne sformuloval svoj právny záver o neprípustnosti podaného opravného prostriedku a rozhodol o ňom spôsobom, ktorý mu v súčasnosti účinný procesný kódex (Civilný sporový poriadok) prostredníctvom § 447 písm. c) vyslovene umožňuje (bod 5), rešpektujúc pritom nielen stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu publikované v Zbierke Stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R/2016, ale aj relevantnú judikatúru ústavného súdu, na ktorú v podrobnostiach odkázal.

20. Keďže z ústavnoprávneho hľadiska niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj túto časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľka napádala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru týmto uznesením.

21. Z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti ústavný súd odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, pretože vychádzajúc z jej argumentácie, takéto porušenie nezistil. V tejto súvislosti ústavný súd už v minulosti judikoval, že rovnosť účastníkov súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Podstata tejto ústavnej zásady spočíva v tom, že všetci účastníci občianskeho súdneho konania (osobitne sporového konania, ako aj iného civilného procesu) majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka, nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (PL. ÚS 43/95, II. ÚS 35/02, II. ÚS 121/02, II. ÚS 135/05, IV. ÚS 126/09).

Citované ustanovenie ústavy teda zaručuje len procedurálnu rovnosť v určitom konaní, nie „rovnosť“ v zmysle rovnakého či dokonca želaného výsledku pre každého účastníka takéhoto konania.

22. Námietskou sťažovateľky o porušení čl. 41 ods. 6 ústavy všeobecnými súdmi, z ktorého vyplýva, že podrobnosti o sociálnych právach patriacim fyzickým osobám podľa odsekov 1 až 5 ustanoví zákon, nachádzajúcou sa v petite sťažnosti, sa ústavný súd nezaoberal, pretože (aj keď je sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom) okrem toho, že porušenie citovaného článku v odôvodnení sťažnosti bližšie skutkovo nekonkretizovala, neuviedla, z akých dôvodov malo dôjsť k jeho porušeniu, ani v tejto súvislosti nenavrhol žiadne dôkazy, vzhľadom na charakter týchto práv sa ich ochrany ako právnická osoba ani nemôže domáhať.

23. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017